

Anden juledag 2024

Salmer: 100, 122, 129, 110

Kom, Herre Jesus. Amen

(Jer 1, 17-19); ApG 6, 8-14;7, 54-60; Matt 23, 34-39

Når vi går til kirke i julen, er det som regel for at få en højtidelig indledning til selve julefesten, hvor vi hygger os med god mad sammen med familien. Og det er akkurat som det skal være. For det er godt at være opmærksom på familien og på at alle skal have det godt, på at gøre noget for andre uden tanke på sig selv; det er nok for de fleste en væsentlig del af julens budskab.

Ikke desto mindre kan man - midt i al julens hygge, som måske også kan være lidt insisterende - komme til at tænke på, hvordan det mon var at være familie den allerførste jul, og hvordan mon de første kristne fejrede julen, hvilket budskab bragte den til dem? Og så bliver man klar over, at julen har en dybere mening, fordi den er et mysterium, et troens mysterium, som må have sit

eget rum uden festligheder, hvor det kan udvikle sig og vokse i os. Som barnet under Marias hjerte voksede.

Vi har lige sunget en af julens smukkeste salmer, Den yndigste rose er funden, og den salme har en sælsom slutning: »*Lad hjertet kun dåne og briste, min rose jeg aldrig vil miste*« skriver Brorson, hvis tanker altid kredsede om underet i Bethlehem, og som i flere af sine salmer åbner hjertet for rosen, Jesus Kristus. Men her sprænges hjertet altså, og kun rosen er tilbage. Det er en måde at sige på, at det lille barn, der kom til verden julenat ikke kunne standses i sin kraft og vælde, han sprængte alle fysiske rammer og love, da han – udstødt af verden – overvandt døden og opstod. Men først skulle han så meget grusomt igennem, at også hans hjerte brast.

Ja, hjerte rimer på smerte, og som jeg også lod ane i går, ved vi, at julen i sig rummer en sorg, en sorg, som allerede Jesu forældre har følt, fordi alting var så underligt og usikkert med dette barn. Ret før Maria

skulle føde, måtte hun og Josef begive sig på en lang rejse, blot fordi kejseren havde befalet det, og da de kom frem, var der kun plads i en ussel stald. Alligevel kom der hyrder og fornemme vismænd og aflagde barselsvisit. Ikke længe efter var den lille familie på flugt fra kong Herodes' soldater, som endte med at udøve en massakre på alle små drengebørn i Bethlehem. Sådan blev deres første jul, en jul omgivet af forhærdede tidselgemytter men også af mennesker, som måtte forlade alt, hvad der var sikkert i verden for dem for at se og tilbede den lille. Der har også været mennesker, der hjalp, når de havde brug for det. Josef og Marias bekymring og sorg er også vores, den er måske endda større, for vi ved, hvordan det skulle gå det lille barn, hvordan han skulle forfølges og pines og dø på et kors, vi ved, hvordan det gik hans disciple, og vi ved, hvordan mange kristne har det i dag. Ser vi os omkring i verden, så er fyldt med Herodeser, som ikke skyer noget middel for at tage magten over andre mennesker, hvad enten det

er for deres egen skyld eller i tjeneste for en brutal og mørk gud.

Da er det godt at vide, at evangeliet om det lille barn i stalden blev fortalt på en tid, hvor kristne var forhadte og forfulgte af alle, alle vegne. De kunne ikke vise deres tro offentligt, de blev fængslet, de blev pint, de blev henrettet. De fik ikke noget ud af at være kristne. Alligevel var det glædelige budskab så stort og så vigtigt, at flere og flere tog imod det og blev kristne på trods af konsekvenserne.

Jesus forudsiger det ligefrem i dag, hvor han fortæller farisæerne og de skriftkloge, hvordan de vil komme til at behandle hans udsendte; at de vil forfølge dem, korsfæste dem, piske dem. Hvem ville i dag vælge at holde sig til en mand, der talte således? Allerede dét er et åndeligt kors for os, for vi vil helst ikke gøre noget uden at det kan betale sig, vi søger trygheden og velfærden, som næsten er blevet en gud for os.

Og sådan må det nødvendigvis være, for de færreste af os har valgt kristendommen aktivt til, vi har bare fået den ind med modermælken; vi blev døbt, vi gik måske i søndagsskole, vi blev konfirmeret. Og det gjorde vi, fordi nogen valgte det for os. Vi klæder os i kristendommen som i dagligdags klæder, uden at skænke en tanke, at det for en mange mennesker i verden er en daglig kamp at få lov at blive eller være kristen.

Hvad får da et menneske til at vælge at blive kristen?

For Paulus, den fanatiske skriftlærte jøde, som forfulgte de kristne, og som overværede steningen af Stefanus, var det ganske dramatisk: Den korsfæstede og opstandne Jesus Kristus slog ham til jorden og befalede ham at holde inde med sine forfølgelser. Således er det også i dag; nogle møder Kristus i et syn eller i en drøm, og dette møde bliver så afgørende for dem, at de må følge ham og ingen anden. For andre kommer troen af, at de møder nogen, som viser dem kærlighed og hensyn, eller de fornemmer i kristendommen en frihed, som de ikke

før havde, friheden til at være sig selv, til at være det menneske, man er. Det er vel det paradoksale i kristendommen; at den binder os til Kristus, og samtidig sætter os fri til at være dem, vi er, mennesker skabt i Guds billede og dog med den skyld vi har, fordi vi blot er mennesker. Dette er en frihed så stærk, at den giver kristne kræfter til at stå imod selv de værste pinsler. Det er frihedens ånd, og der har vi noget at lære af forfulgte kristne.

Da der første gang var borgerkrig i Syrien, kunne præster dernedefra fortælle, hvordan muslimer blev frustrerede over Islamisk Stats brutalitet, og de blev overraskede over at se de kristne dele nødhjælp ud til både kristne og muslimer. Måske omkring 20.000 muslimer konverterede til den kristne tro under borgerkrigen. Deres antal kan langt fra opveje det store antal kristne, der har forlod landet i samme periode, men væksten er bemærkelsesværdig, da den fandt altså sted midt i krigens uro.

Vi kan ikke på nogen måde sætte os ind i, hvad disse mennesker har set og oplevet af grusomheder, og det er heller ikke alle, der har kunnet genfinde glæden, en del har kun kunnet tænke på hævn. Men mange blev ved med at stole på, at Gud kunne give dem en ny fremtid, de bad for dem, som forfulgte dem og havde altså overskud til at dele nødhjælp ud til alle. Det viser, at Jesus er en gave, der selv får en til at give, hvor man ellers ikke mente, der skulle være noget at give af; rosen blomstrer, selv når hjertet brister.

Ser vi ind i os selv, så ved vi godt, hvor megen skuffelse og had, som ovenikøbet kan være ganske retfærdigt, kan fylde, og så bliver det måske endnu sværere at forstå, at troen på et lille barn, født i en stald, kan give håb og glæde til mennesker på flugt, og som har gennemgået så meget grusomt. Men det var det, der skete, og vi må bede for, at det kan ske igen, for det er meget usikkert, hvordan det vil gå de kristne i Syrien.

Ja, hjerter dåner og brister, men rosen mister hverken de eller vi, for julenat blev glæden født, og den har lige siden nægtet at lade sig bekæmpe; glæden blev til i en stald, glæden er tilstede i vore hjem i julen, glæden er tilstede i en flygtningelejr, den er tilstede selv i et sønderbombet land. Glæden er i vore hjerter, fordi Gud vil, at den skal være der uanset hvad der sker. Glæden er.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.